

Kattarps kyrka

56.1418, 12.7914

Kyrkan i Kattarp är i grunden byggd under tidig medeltid, men ombyggd på både 1700 och 1800-talet. Ett par små högt sittande fönsternischer av rödbrun sandsten i det gamla långhusets södra och norra murar är rester från kyrkans första tid.

1400-talstornet byggdes delvis om under andra halvan av 1700-talet. Det höjdes då och fick nya trappgavlar, men fram till 1824 fanns det ingen ingång via tornrummet i bottenvåningen, som istället var en del av kyrkorummet. Menighetens ingång var genom ett vapenhus på kyrkans sydsida.

Eftersom kyrkan blivit för trång i och med att församlingen växte önskade man i mitten av 1800-talet bygga om kyrkan helt och hållet, men medeltidsexperten Carl Georg Brunius, som egentligen var professor i grekiska i Lund, men också domkyrkoarkitekt lyckades förhindra en allt för genomgripande förändring. Han lät istället upprätta en ritning där man behöll det mesta av kyrkans karaktär, men tillfogade korsarmar och nytt kor.

Kattarps kyrka hade i början av 1600-talet altare och predikstol i rik renässans-stil, men redan 1750 ersattes de med enklare ting, utförda av "provincialbildhuggaren" Johan Ullberg. Dock finns ett par stolpar från den danska tiden kvar i sakristian.

Kyrkan har genomgått förändringar även på 1900-talet. Vid en invändig renovering 1915 lät dock Domkyrkoarkitekten Theodor Wåhlin kyrkan behålla mycket av Brunius-tidens lite kärva färgskala. Men 1951 gjorde arkitekten Gustav Willhelmsson Widmark interiören mera "blommande", med starka inslag av blått och rött.

Predikstolen fick då sin nuvarande dekor i guld med representanter för både det Gamla och det Nya Testamentets. Här ser vi Moses och fyra profeter Amos, Elia, Jesaja och Jeremia, liksom Kristus och de fyra evangelisterna. Dekoren utfördes av konstnären Ralph Bergholtz som annars är mest känd som skapare av glasfönster till kyrkor över hela landet. Stommen till predikstolen är byggd i mitten av 1800-talet i massiv mahogny av snickare A. Ekelund i kyrkbyn.

På 1890-talet byggde man en färgrik nisch på altaret för Thorvaldsens Kristus-bild. Denna bild i gips står nu vid dopfunten.

Dopfunten som är huggen av Ignabergakalksten är från 1915, ritad av Theodor Wåhlin.

Den stora altartavlan med ett motiv hämtat från koret i Sankta Maria kyrka i Helsingborg vid en ungdomens första nattvardsgång, kom på plats vid renoveringen 1915. Det är vad man vet den enda altartavla som konstnären Nils Forsberg skapade.

På altaret hittar vi två tunga malmstakar från 1610 som är kyrkans äldsta bevarade inventarier. Enligt dansk tradition skulle de två altarljusen symbolisera Lag och Evangelium.

På altaret stå bland annat två tunga malmstakar från 1610 Ljustakarna skulle enligt dansk tradition symbolisera Lag och Evangelium. De två högre stakarna skänktes till kyrkan i samband med restaureringen i mitten av 1800-talet.

På väggen till vapenhuset finns en karolinevärja.

I tornet hänger två klockor. Storklockan blev gjuten 1791 hos "Maria Wetterholtz Styck- och Klockgjutare Enka" i Malmö. Lillklockans ålder vet man inte, men 1851 sprack den vid en kvällsringning och måste därefter gjutas om.

Kyrkans främsta klenod är en nattvardskalk av förgyllt silver, vars fot är utförd av Borchart Rollufsen som var en framstående guldsmed i Köpenhamn under Christian IV:s tid. Kalken skänktes till "Kattrops Kircke" år 1648 av Jakob Grubbe till Rögle som var kyrkans patronus, och Christopher Ulfeldt som var kungens Lehnsmand på Helsingborgs slott. Respektive maka räknas också upp som givare av gåvan. Cuppan är dock tillkommen i slutet av 1800-talet.

Källor:

Pdf: "Kattarps kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift 2015 Kerstin Börjesson.

Webb: Helsingborgs stadslexikon. Välluvs kyrka. Peter Carelli.

Webb: Allerums pastorat.